

Ferran Mascarell: «Els partits centrals del país fan massa concessions als extrems»

El regidor de Junts i vicepresident segon de la Diputació, que deixarà la política activa el 28-M, assenyala que la relació entre Junts i ERC és una "tragèdia" per al país i considera que Barcelona, després de l'etapa de Colau, està "estressada"

Ferran Mascarell, aquest dijous a la Diputació de Barcelona | Adrià Costa Rifà

[municipalsinformativa2]

Després de viure els moments àlgids del procés des del **Govern** i des de la delegació de l'executiu a Madrid -n'era el delegat quan es va aprovar l'article **155** al Senat-, **Ferran Mascarell** (Sant Just Desvern, 1951) enfila el tram final de la seva carrera política en actiu. Una carrera que va arrencar a l'Ajuntament de Barcelona -on va fer costat a **Pasqual Maragall**-, que el va dur a la Generalitat com a conseller de Cultura -tant amb Maragall com amb **Artur Mas**- i que tanca com a regidor al consistori barceloní. Hauria encaixat en la candidatura que té preparada **Xavier Trias**, però no hi serà. No tanca la porta a col·laborar-hi si és alcalde.

En aquesta entrevista amb **Nació**, que enceta una sèrie de converses sobre l'estat de la ciutat, Mascarell també repassa el moment que travessa l'independentisme, radiografia l'estat de **Junts** i apunta que ara es vol dedicar més a pensar i a escriure que no pas a l'activisme polític des de primera fila. També saluda la bona salut de què ha hagut el pacte amb el **PSC** a la Diputació de Barcelona, d'on és vicepresident segon. Poc abans d'arrencar l'entrevista, les alertes dels mitjans l'informen que **Fèlix Millet**, el saquejador confés del **Palau de la Música**, acaba de morir.

- **Quin record en té i quin record creu que en quedarà, de Millet?**

- Tinc bastantes anècdotes amb ell. Quan vaig viure l'etapa de regidor de Cultura a l'Ajuntament de Barcelona, sempre venia a demanar-me diners. Sempre li deia que no li calien. Com a conseqüència d'això, es va enfadar amb mi i no em va convidar al famós casament de la seva filla al Palau de la Música. Dit això, era un home que es va aprofitar de l'aura que tenia el Palau. És una pena que s'hagi mort, com passa amb tothom. Que la memòria el vagi recuperant.

- Si no s'ho repensa, en els propers mesos vostè deixarà la política activa. Què l'ha portat a no voler continuar?

- Són diversos factors. El principal és que tinc ganes de pensar sobre la política, reflexionar i escriure. Ja m'ha passat en altres èpoques, com quan vaig deixar el PSC: en va sortir un llibre al voltant d'una idea molt simple, que és que Catalunya necessita un estat. A partir d'aquelles reflexions vaig sortir del PSC, i vaig posar-me tan a fons com vaig poder en el principal problema que tenen els catalans, que és que tenen un estat al darrere que els perjudica. I això no s'ha resolt. Ara es necessita activisme, però també tornar a pensar on és l'independentisme. Soc dels que creuen que el moviment s'ha de vincular a la construcció d'un estat eficient. Manuel Azaña deia que Espanya no aniria bé fins que els que viuen "acampats" dins l'Estat deixin de creure que en són els propietats. Després del moment àlgid de l'1-O, això està més fresc que mai. L'opció de construir un bon estat a Catalunya està en dificultats. Entenc la política per desfer nusos, i crec que aquí en tenim un, de nus. I de gruixut, perquè dificulta la resta.

"Barcelona no resoldrà els seus problemes de veritat si no té al darrere un estat que funcioni"

- I Barcelona com hi encaixa, aquí?

- S'hi pot fer molta política propositiva, però Barcelona no resoldrà els seus problemes de veritat si no té al darrere un estat que funcioni. No s'ha acabat el Corredor Mediterrani, i ja s'ha pressupostat l'Atlàntic. I l'Estat no ha tingut cap impediment en fer que les grans empreses marxessin de Catalunya. Moltes coses tenen un component vinculat a les nostres inseguretats, però l'element central és que la societat catalana, sense un estat al darrere, patirà molt.

Mascarell, en un moment de l'entrevista. Foto: Adrià Costa Rifà

- Ha faltat elevar la mirada en els últims anys, sobretot durant els dies àlgids del procés? S'ha reflexionat poc i per això existeix aquest nus que deia abans?

- Sí. Hi ha hagut dèficits estratègics i tàctics. Díficilment aconseguiràs una gran majoria al darrere de la independència, de tenir un estat propi i exclusiu, si en paral·lel no ho vincules a una idea de país rotunda, clara i central. Els partits centrals del país fan massa concessions als extrems i, en canvi, pacten poc entre ells. Una vegada, l'ambaixador de Noruega em va dir que quan van aconseguir la independència tenien el 80% del país al costat d'una idea de país, de manera que el referèndum del 1910 va arribar pràcticament sense ni demanar-lo. Un dels problemes de la política és que els partits juguen a diferenciar-se, més que a buscar acords. Et fa bo ser diferent del teu adversari, i a vegades t'inventes la diferència, encara que sigui mínima. Als presidents Maragall i Mas els he dit moltes vegades que són més similars del que es creuen.

- Aquesta reflexió es pot aplicar a Junts i a ERC?

- Això de Junts i ERC és una tragèdia per a la gent del país. Una tragèdia que està més a prop de les personalitats que de les tangibilitats. Un s'ha decantat pel tacticisme, i l'altre per l'estratigisme. Construir un estat català necessita molta estratègia i molta tàctica, i qui es pensi que fent una cosa n'hi ha prou està perjudicant la dinàmica del país. Una opció de fons, valenta, de cara al futur i als lideratges, haurà de ser que un estat no es fa amb divisió entre partits. Jo seria partidari d'un gran partit polític que tingués com a lema governar el país mentre no sigui un estat i que qualsevol acció de govern estigui referida a una estratègia de construcció d'un estat.

- Durant els anys més trepidants del procés es va deixar de banda la idea de país amb la intenció d'aconseguir el més ràpid possible un estat independent?

- Es va mirar l'Estat amb una ingenuïtat que fa feredat. Ho vaig viure com a delegat a Madrid i, si no hagués tingut els cabells blancs, se m'hi haurien posat. La primera persona que em va dir que, si continuàvem així, aniríem a la presó, va ser un dirigent del PP l'any 2011. El gener del 2016, ja a Madrid, em vaig reunir amb unes quantes persones del PP, i totes m'explicaven la mateixa pel·lícula: judicialització de la política catalana, amb la judicialització radicalitzarem el nucli dur, amb

---

la radicalització del nucli dur disminuïrem la perifèria de l'independentisme i, quan sigui necessari, enviarem a la presó els principals mandataris. I el moviment s'acabarà. No és veritat, que s'hagi acabat, però l'estratègia l'apliquen des del 2016. Davant d'això, l'independentisme, els seus partits, hi posaven una quantitat extraordinària d'ingenuïtat, com si l'Estat no pogués posar gent a la presó o com si aquest estat estigués a punt de caure.

"La unitat és un mite, a Catalunya"

La segona deficiència és que la unitat és un mite, a Catalunya. Algun dia s'haurà de construir de veritat. Sense unitat de tots aquells que creuen que aquí es pot construir un país millor i que per fer-ho necessita un bon estat al darrere, no hi haurà independència. I un altre element: la independència en el segle XXI és un producte global: necessites que els altres entenguin què vols. Volem el mateix que els francesos i els alemanys, és a dir, un estat que funcioni. Tots sabem que el sistema autonòmic està mal finançat, que els consellers fan exercicis circenses per tenir pressupostos, i que hi ha un dèficit fiscal de 20.000 milions. Portem tants anys repetint-ho que al final ens fa mandra dir-ho, però el problema continua sent el mateix.

- Si Catalunya necessita un estat, què necessita Barcelona?

- Un bon estat. Una gran capital del món necessita un estat.

Després del 28-M, l'exconseller deixarà de ser regidor i vicepresident de la Diputació. Foto: Adrià Costa Rifà

- De què van, per tant, aquestes eleccions municipals a Barcelona?

- En primer lloc, de mitigar el que han suposat els anys d'Ada Colau. Ella no pensava guanyar les eleccions, i no tenia projecte. Una ciutat que no té un bon aparell públic al darrere -la Generalitat no pot, l'Estat no hi juga- necessita un projecte. El que va funcionar amb Pasqual

---

Maragall és que hi havia un projecte pensat, fi, precís. I això obligava l'Estat a jugar determinades coses. Què hi ha en joc aquestes eleccions? Tornar a posar sobre la taula un projecte de ciutat que funcioni, i la possibilitat de ser exigents amb allò que una capital necessita.

- Si dissenyés una candidatura, quins eixos serien els prioritaris?

- El primer eix seria l'ambició. Diem que no volem que Barcelona sigui una ciutat només de turistes. Què triem que sigui? Per mi és clar: una ciutat d'investigadors i de recerca. Podríem ser enormement competitius, però això vol dir recursos públics i convicció pública. Si volem ser un pol de referència el 2050, si no ho decidim avui ja no ho serem. I això no s'ha tingut en compte els últims vuit anys, durant els qual s'han pintat carrers i prou. La idea ha de ser liderar una regió econòmica al sud d'Europa, que hauria de ser la segona gran vocació de la ciutat després de l'ambició. I no n'hi ha prou amb dir que Barcelona és ella i la seva àrea metropolitana: Catalunya és una àrea metropolitana. Hem de redimensionar, no podem fer servir l'esquema de Pau Vila.

"Per què Barcelona no proposa un corredor amb Bilbao? La posició natural de la ciutat és connectar-se amb el Cantàbric"

Portem quatre anys negant-nos a ser una gran regió. Per què Barcelona no proposa un corredor entre Barcelona i Bilbao? Per què la posició natural de Barcelona, que és connectar-se amb el Cantàbric, no està posada sobre la taula? No entenc per què no ho proposem. La intuïció em diu que, si les mercaderies que entren per Suez passen pel Mediterrani, arriben a Marsella i a Barcelona... Per què no poden anar allà? Això és ambició d'àrea, de regió europea. Jordi Pujol i Maragall van tenir una bona intuïció perquè Barcelona fos el nucli d'una regió al sud d'Europa. Per què no ho despleguem? Davant d'això, què hi proposem? Ada Colau, pintar carrers. El PSC, ser cocapital d'Espanya. Amb el 90% de les inversions a Madrid, quina cocapitalitat és?

- S'ha de recuperar la visió de Maragall?

- Hauríem de tenir un Ajuntament avançat, modern. Barcelona es belluga en un sistema de participació que neix el 1983 i que amb prou feines s'ha renovat, i ara és necessari per adaptar-se a les tecnologies. La ciutat Barcelona hauria de ser capdavantera en prosperitat, en noves prosperitats, en benestar urbà. Què vull dir, amb això? Sempre li dic a l'alcaldeessa que han aconseguit una cosa genial: estem tots estressats. Barcelona viu estressada. Què és una ciutat amb un nivell alt de benestar? És on tots els factors -educació, mobilitat, seguretat- estan ben ordenats. Sense això, per molt que siguis punter en alguns àmbits, malament. L'esperit de Maragall ja em va bé, però ara la societat és una mica més justa, tot i que ho podria ser més.

- La falta de benestar urbà ha mogut la gent fora de Barcelona, en cert sentit.

- Això que estic dient li he comentat a Xavier Trias. Hi ha molt recorregut, a Barcelona. Explicar això i posar-hi passió em fa feliç. Preocupar-me per anar a un determinat número de la llista, ja no me'n fa gaire. He estat conseller amb el PSC, ho vaig ser amb Mas, soc de Junts però si no ho soc no passa res... Ara em dedicaré a escriure molt.

Tot i parlar-ne amb Trias, finalment no formarà part de la seva llista. Foto: Adrià Costa Rifà

- El seu nom, però, hauria encaixat, pel que desplega, amb la candidatura que prepara Trias. Li va arribar a oferir?

- En vam parlar. A ell ja li anava bé que no, i a mi també. Vaig fer l'opció seriosa el 2019, però la direcció de Junts ho va plantejar d'una altra manera. No estic content de com han anat les coses els últims quatre anys. Junts necessita una persona com el Xavier. Espero que vagi bé.

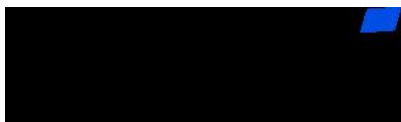
- Trias lidera les enquestes, segurament perquè està capitalitzant la pulsó més contrària a Colau. Corre el risc de passar-se per la dreta? Aquest dimecres, per exemple, treia pit del turisme de cinc estrelles i de la bandera *business friendly*. També la brutícia de la ciutat i la percepció d'inseguretat. Potser li val per guanyar les eleccions, però potser no per estructurar un discurs de futur a Barcelona?

- L'ajudaré en el que pugui perquè guanyi, però un cop tingui l'alcaldia farà tot el possible perquè no es quedi només en el que diu. Barcelona ha d'anar més enllà. Colau està cansada -ella dirà que no-, però no hi ha idees, no se'n veuen, està a la defensiva. El PSC està fent les fórmules de fa trenta anys, que en aquell moment els va anar bé. No es veu un projecte de dos mandats. Espero que a Trias li vagi bé. Ell em va dir que, quan guanyi, em farà una proposta. Si ho fa, estaré encantat de veure què ho faig. Si no, farem debats.

"Junts necessita una persona com Xavier Trias"

- Ha fet alguna cosa bé Colau com a alcaldessa, segons el seu criteri com a adversari?

- No em sento adversari de ningú, només dels que no són gaire demòcrates o els que neguen el dret del nostre país a decidir coses. Em costa de veure coses positives en el projecte de Colau. Si hagués passat dos mandats a l'oposició, hauria arribat amb una idea més feta. En polítiques

---

urbanístiques no hi ha hagut manera, amb la llengua no hi ha hagut manera, en polítiques culturals no hi ha cap projecte nou. Sí que els reconec el festival del pensament.

- No sé si li sabrà greu, amb aquest discurs, no participar com a protagonista en unes eleccions que poden fer, precisament, que el projecte de Colau quedi desbancat a les urnes.

- No me'n sabrà. Em sabia greu no tenir l'oportunitat de defensar això lliurement. Sempre dic que, en política, pots fer moltes coses. Però, per mi, la més apassionant és materialitzar-les.

- Abans parlava de la unitat com un impossible a Catalunya. Vostè va fundar la Crida, que tenia precisament aquest eix de la unitat com a prioritat. Per què va fracassar?

- Això ens ho hauran d'explicar els qui van decidir tancar-la.

Mascarell assegura que ara dedicarà el seu temps a pensar i a escriure. Foto: Adrià Costa Rifà

- Qui ho va decidir?

- Molt poques persones. Suposo que Carles Puigdemont, Jordi Sànchez i algun representant de Jordi Turull. Tard o d'hora ho intentaré desxifrar. La Crida era la possibilitat de fer un partit diferent dels que tenim, amb una estructura conscientment pensada per tenir un objectiu comú: la independència del país no com a utopia, sinó com a necessitat. Amb unes formes que no significuessin cap retrocés, sinó avenços parcials i definitius. A alguns ens van descatalogar, no sé per què. Vaig escriure el paper fundacional de la Crida a l'exili amb Puigdemont. Recordo molt l'acte fundacional que es va fer a Manresa: tenia un impuls molt notable perquè es trobava gent que venia de molts llocs diferents. Algun dia, algú ens explicarà què va passar.

"Suposo que Puigdemont, Sànchez i algun

---

representant de Turull van decidir tancar la Crida Nacional per la República"

- Té sentit continuar militant a Junts si deixa la política activa?

- Pot passar tot. He estat molts anys sense militar en cap partit, i no descarto deixar-ho. Li vaig comentar a Jordi Turull i em va dir que no digués res, que no fes res fins després de les eleccions [riu]. Si jo crec que m'hi sento còmode, no em fa res. Però prefereixo parlar i dir el que penso, més enllà de si estic amb aquests o els de més enllà. Jo vaig fixar Laura Borràs per la política. L'altre dia vaig anar al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) perquè crec que se li està fent un judici absolutament parcialitzat i que no té en compte res del que està passant des de la lògica de les administracions. Se l'ha instrumentalitzat. Però això no vol dir que estigui d'acord amb tot. No m'agrada ser de cap grup, m'agrada el que penso que és bo.

- El problema de Junts és que les paraules no van compassades amb els fets? La retòrica de la confrontació no s'acaba d'aterrar.

- Més que un problema de Junts, és un problema en general: la retòrica pot massa. La societat crea nusos, és normal, i la política els ha de desfer. I no es desfan gairebé mai amb retòrica, es desfan amb mesures. I les mesures han de contribuir a resoldre'l, no a agreujar-lo. Hi ha molts polítics que viuen de crear problemes on no n'hi ha. Quan et mires els dèficits de la democràcia en el món actual, tenen a veure amb aquest tipus de retòrica. No és un problema de Junts.

- Va ser un error sortir del Govern?

- Mai hi vaig estar a favor, de sortir-ne.

- N'ha parlat amb Carles Puigdemont?

- Ara fa dies que no, però n'havíem parlat bastant.

Conseller amb Maragall i Mas, en l'última etapa ha estat regidor a Barcelona. Foto: Adrià Costa Rifà

- Per acabar. Vostè és vicepresident segon de la Diputació de Barcelona gràcies a un acord amb el PSC. S'hi ha sentit còmode, amb els socialistes?

- Molt, sabent on són les diferències. Si algú coneix bé on són les meves diferències amb el PSC, som jo i ells. La política de pactes ha de diferenciar el que és cada instància de govern. Convertir la Diputació, que és instrumental, en un centre de debat polític estatal és un error. Preguntem a alcaldes de tots els colors: ha anat bé, aquest govern? I la majoria et diran que molt bé, a excepció d'ERC. Ningú ha protestat per les subvencions. Per tant, el treball conjunt ha anat bé. És una eina de govern bàsicament instrumental que ha servit als ajuntaments. S'ha de valorar.

"Convertir la Diputació, que és instrumental, en un centre de debat polític estatal és un error"

- La incoherència, en tot cas, es basa en què Junts carrega contra els pactes d'ERC -com el dels pressupostos de la Generalitat- amb el PSC mentre governa amb ells a la Diputació. No suposa cap contradicció?

- Segurament. Parteixo de la idea que pactar amb el PSC no va ser idea meva. Particularment, no soc partidari del debat pressupostari de la manera com l'ha fet a Junts al Parlament. Si tu aconsegueixes la centralitat del comandament d'un país, has d'intentar eixamplar-lo en totes les direccions possibles mantenint el nucli dur de la proposta. Soc més partidari de buscar acords que diferències. No m'hauria incomodat que al Parlament es mantingués Junts dins del Govern i que alhora miressin d'eixamplar la política de pactes.

- El PSC ja està legitimat com a soci, per tant. Una aliança naturalitzada.

- Al PSC se l'ha de posar cada dia davant del mirall de les contradiccions, no fer-li fàcil. Si tu li deixes la governabilitat, li fas fàcil. La gent necessita governs i, si tu dius que et tires enrere perquè ho faci un altre, i aquest altre té una aliança amb l'Estat... Em sembla una obvietat que l'Estat està intentant minimitzar l'autonomia per tornar a governar directament. I què fas? Posar-li còmode? No ho facis. La política és mirar de ser més llest que el teu contrincant. Si parteixes de la base que l'Estat està a punt d'enfonsar-se, i t'ho penses de debò, pots dir que no pactes això o allò, però no tinc la impressió que sigui un fet objectiu. Per tant, en el terreny de l'estratègia hi has de posar molt bona tàctica. I la tàctica inclou una política de pactes en funció d'allò que vols representar, que són els màxims beneficis pels catalans. Si deixes que els beneficis els representin uns altres, tindràs dificultats.

[municipalsinformativa]